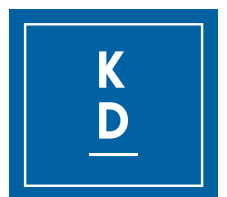

Regeringsprogram

Blågrönt samarbete i Solna 2019–2022

Innehållsförteckning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
EN MODERN, HÅLLBAR OCH VÄXANDE STAD	3
ANSVAR FÖR STADENS EKONOMI	4
STADENS STYRNING SKA PRÄGLAS AV TRANSPARENS OCH DELAKTIGHET	5
SOLNA SKA UTVECKLAS MILJÖMÄSSIGT HÅLLBART	6
ETT SAMMANHÅLLET SOLNA DÄR INGEN HAMNAR I UTANFÖRSKAP	8
KUNSKAP OCH TRYGGHET I SOLNAS SKOLOR OCH BARNOMSORG	10
VÄRDIG OMSORG FÖR SOLNAS ÄLDRE	12
SOLNA – EN STAD FÖR KULTUR, FRITID OCH IDROTT	13
EN URBAN OCH LEVANDE STADSMILJÖ	15
ETT TRYGGT SOLNA	17

En modern, hållbar och växande stad

Solna ska vara en hållbar stad där jobb, tillväxt och möjligheter skapas. Vi tar ansvar för att staden växer långsiktigt på ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbart sätt. Vi vill se att medborgarna är delaktiga i stadens utveckling och att alla får möjlighet att ta del av de positiva effekterna när staden växer.

Med detta regeringsprogram formulerar vi en politik för ett styre bestående av Moderaterna, Liberalerna, Miljöpartiet, Centerpartiet och Kristdemokraterna. För att skapa en god utveckling i Solna har det parlamentariska underlaget breddats och en betryggande blågrön majoritet bildats med 35 av 61 mandat i kommunfullmäktige. Det ger stabilitet för att kunna utveckla Solna och klara av framtida utmaningar.

Solna ska vara den hållbara staden där vi ansvarsfullt förvaltar och utvecklar dess ekonomiska, sociala och ekologiska resurser. Vi ska kombinera en stad som växer med ett offensivt miljöarbete. Här ska den tillväxt som skapas komma alla till del. Alla som vill och kan jobba ska också ha ett arbete att gå till. Vi ska tidigt vidta åtgärder för att hantera de utmaningar som finns i en snabbt föränderlig värld vad gäller såväl klimatutmaningar som demografiska förändringar.

Solna ska vara modernt, levande och inkluderande, där människor från hela världen bygger en dynamisk stad med ett gott näringslivsklimat, världsledande forskning, växande besöksnäring och ett rikt kulturliv. Vår uppgift är att utveckla trivsamma boendemiljöer, där stad och grönområden förenas.

Solna ska vara en trygg stad där man kan röra sig fritt. Vi ska samverka med polisen genom ett proaktivt brottsförebyggande arbete och stödja dem som drabbas av brott. Trygghet handlar också om att alla solnabor ska kunna lita på att välfärden finns där när de behöver den som mest.

Majoritetsstyret kommer att baseras på ett konstruktivt förhållningssätt och politiken utformas utifrån de gemensamma beröringspunkter som finns mellan de fem partierna. Det ger förutsättningar att säkra ett Solna som växer hållbart, såväl ekonomiskt och miljömässigt som socialt.

Ansvar för stadens ekonomi

En stad som växer behöver hantera sin ekonomi ansvarsfullt och långsiktigt. Vi vill styra den ekonomiska politiken med ett gott förvaltarenskap. Vi hushållar med våra gemensamma resurser och säkrar överskott i stadens ekonomi.

Staden måste säkerställa finansiering av sina åtaganden när nya tunnelbanan byggs ut och fortsatt se till att privata fastighetsägare medfinansierar denna utbyggnad.

I en växande stad måste vi investera i en utbyggnad av skola, förskola, äldreomsorg och fritidsverksamhet. Samtidigt måste underhåll av våra befintliga fastigheter också förbättras. Satsningar måste därför vara effektiva och ske med långsiktighet och livscykelperspektiv. Investeringar i exempelvis minskad energiförbrukning är bra för miljön och sparar samtidigt skattebetalarnas pengar.

Sveriges kommuner står inför stora demografiska utmaningar. Därför krävs att vi prioriterar hög kvalitet i stadens kärnverksamheter så att vi värnar en bra välfärd för alla solnabor. Solna har också en stor andel av sin verksamhet upphandlad på entreprenad. Offentlig upphandling är därför ett viktigt verktyg för att styra kommunens verksamheter mot bättre kvalitet och ökad valfrihet. Solna stad ska följa upp sina upphandlade avtal på ett bra sätt och det ska inom alla nämnder finnas en plan för vad som bör konkurrensutsättas.

Vi lever i en av världens dyraste storstadsregioner och skatten är den största utgiften för nästan alla hushåll. Politikens uppgift är inte att detaljstyra solnaborna utan att ge dem goda förutsättningar och stöd vid behov. Därför vill vi hålla kommunalskatten låg.

Solna är i dag en av få kommuner som inte har några lån, och vi vill placera kommunens pengar i hållbara verksamheter. Vi ser positivt på att hållbarhetsaspekten har stärkts i stadens placeringsprofil. Ett bra exempel är hur staden tagit in klimateffektivitet som investeringskriterium.

Vi ska under mandatperioden fortsätta med att avveckla de av våra åtaganden som är kopplade till utvecklingen av Arenastaden, i takt med att planerings- och byggprojekten avslutas.

Solnas starka ekonomi uppmuntrar tillväxt och gör att de som lever och verkar här kan lita på att stadens service håller hög kvalitet över tid. En långsiktigt stark ekonomi är också en förutsättning för en sammanhållen stad med väl fungerande integration, där fler får bidra genom eget arbete och alla får ta del av de positiva effekter som tillväxten skapar.

Stadens styrning ska präglas av transparens och delaktighet

Under mandatperioden kommer vi att verka för att styret av staden blir mer öppet för allmänheten. Vi i den blågröna majoriteten vill jobba transparent och ge solnaborna ökad insyn i kommunens arbete.

Öppenhet och transparens börjar med organisation och processer. Som exempel på detta kommer den blågröna majoriteten att pröva en ny budgetprocess som ska främja långsiktighet. Ett annat exempel är att två nya beredningar kommer att inrättas under kommunstyrelsen för att fokusera på ett antal viktiga stadsövergripande frågor. Vi vill även lyfta demokratifrågorna inom ramen för dessa utskott.

Vi vill stärka demokratin genom att låta medborgarna aktivt medverka i beslut som påverkar deras vardag och låta solnaborna komma in tidigare i beslutsprocesserna. Därför ska forum för samtal med olika intressegrupper användas i större utsträckning genom exempelvis ungdomsdiallog, när utbudet inom kultur och fritid utvecklas. Dessutom ska vi se över hur medborgardialogen ute i stadsdelarna kan stärkas.

Solna stad ska behandla alla invånare lika. Alla ska få ett gott bemötande och diskriminering får inte förekomma i stadens verksamheter. Därför är det viktigt att vi också satsar på utbildning och kompetensutveckling inom alla de sju diskrimineringsgrunderna, i synnerhet med personal i verksamheter som har mycket kontakt med människor.

Solna ska vara en stad som tydligt arbetar med tillgänglighetsfrågorna. Vi vill att alla ska kunna ta del av stadens service som ska vara tillgänglighetsanpassad. Ett viktigt steg är att öka tillgängligheten för personer med syn- och hörselnedsättningar så att de kan delta fullt ut vid politiska möten och i den demokratiska beslutsprocessen.

Digitaliseringens möjligheter kan även användas för att öka delaktigheten för medborgarna. Vi vill se en förenklad felanmälan till stadens kontaktcenter, exempelvis genom en app med foto- och gps-funktion för den som vill göra en felanmälan. Det ska vara lätt för Solnaborna att följa kommunala ärenden, och relevant samhällsinformation ska även tillhandahållas på flera språk.

Solna ska verka för ett ökat deltagande i forskningsprojekt, gärna inom miljö- och stadsbyggnadsområdet. Staden ska samverka med andra aktörer inom forskning och innovation som har omfattande närvaro i och omkring Solna, till exempel universiteten och landstinget.

Solna ska utvecklas miljömässigt hållbart

Som en växande kommun har Solna goda möjligheter att genom utbyggd kollektivtrafik, klimatsmarta investeringar och mer innovation minska stadens totala ekologiska fotavtryck. Vi har fått jorden att förvalta av tidigare generationer och ska lämna över den i minst lika bra skick som vi ärvde den till nästa generation. I Solna ska helt enkelt hållbar utveckling gå hand i hand med tillväxt och vi ska stärka stadens hållbarhetsarbete genom samverkan med näringslivet.

Med en strategi för minskad klimatpåverkan kommer vi att presentera förslag på konkreta åtgärder för hur Solna ska anpassas till kommande klimatförändringar. Utgångspunkten är att Solna ska vara fossilbränslefritt år 2040.

För att främja ett bra miljöarbete måste vi utnyttja möjligheterna med ny teknik. Det handlar om att göra det enkelt för medborgare, fastighetsägare och företag att exempelvis sätta solpaneler på tak eller att förbättra möjligheten att göra det vid nybyggnation. Vi ska börja sätta solceller och solpaneler på lämpliga fastigheter som ägs av kommunen. Utgångspunkten för stadens eget arbete ska vara den energikartläggning som gjorts och utifrån denna göra klimatsmarta och ekonomiskt lönsamma investeringar. Vi ska också fortsätta att endast köpa in miljömässigt hållbar el till kommunen.

Vattenfrågorna kommer att växa i betydelse de kommande åren eftersom partiklar, mikroplaster och andra föroreningar rinner ner i våra vattendrag. Tillgången till rent vatten kan inte tas för given. Vi ska därför ta fram en stadsövergripande blåplan, en plan för kommunens vattensystem, för att arbeta samlat med frågor om rent vatten. I denna beskrivs arbetet med att förbättra vattenkvaliteten liksom hur vi bättre kan jobba med dagvattenfrågorna och kombinera dessa med att skapa trevliga parkmiljöer. Dessutom bör vi inom ramen för blåplanen se över möjligheterna att bättre värdera ekosystemtjänster och säkerställa vårt behov av dricksvatten. För att garantera säkert och rent vatten vill vi också att vårt gemensamma reningsverk i Käppala byggs ut.

För att förbättra solnabornas närmiljö och hälsa vill vi se ett effektivare arbete med att minska avgaser, buller och partiklar som påverkar luftkvaliteten. Vi har börjat mäta luftföroreningar i Solna och ska gå vidare med lämpliga åtgärder för att förbättra luftkvaliteten och utreda ett införande av miljözoner för tunga lastbilar. Vi strävar efter en stadsutveckling som minskar bullret och kommer att undersöka om vi behöver göra en ny bullerkartläggning i Solna. I stadsutvecklingen ska vi använda oss av planteringar som förskönar allmänna platser och som tar vara på växters förmåga att minska buller samt rena luft och vatten.

Den biologiska mångfalden i Solna ska värnas och de gröna sambanden utifrån översiktsplanen ska stärkas. Grönnytefaktorer ska på ett tydligt sätt utgöra en del av stadsplaneringsprocessen och staden ska exempelvis jobba med återplantering av träd. I regel ska borttagna träd i stadsmiljön ersättas med nya träd. Vi ska slå vakt om viktiga naturvärden, vårda och utveckla Råstasjön som ett natur- och rekreationsområde och stärka det ekologiska sambandet mellan Råstasjön och Järvakilen. Initiativen till stads- och biodling i Solna blir fler och vi vill fortsätta att uppmuntra den utvecklingen.

När Solna byggs ut måste såväl miljömässighet som social hållbarhet vara självklara delar i exploateringsavtalen. Samtidigt behöver vi hitta sätt för staden att bli bättre på att följa upp byggprojekt ur ett hållbarhetsperspektiv.

Varje dag utsätts vi för skadliga ämnen och våra barn är särskilt utsatta, eftersom de lättare påverkas negativt av dessa. Därför måste staden jobba med att informera om och engagera medborgare och näringsidkare i smarta sätt att agera giftfritt. Bland annat ska vi utveckla arbetet med kemikaliesmarta förskolor och skolor samt arbeta med att sanera gifter i marken vid exploateringsprojekt.

Solna stad ska inom sina verksamhetsområden sträva efter att köpa hälsosam och hållbar mat, fri från antibiotika. Vi ska ta fram en stadsövergripande matpolicy för att säkerställa att detta görs på ett hållbart sätt och att all mat följer de lagar och regler som gäller i Sverige. Vi vill också se över hur vi kan underlätta för förskolor, skolor och äldreboenden att laga mat på plats och fortsätta arbetet med spårbarhet.

Avfallshanteringen är en viktig del i ett bra miljöarbete. Vi vill uppmuntra medborgare att minska sin mängd avfall och öka insamlingen av matavfall. Det behövs bättre möjligheter att källsortera, inte minst i kommunens egna lokaler och i stadshuset. Det är viktigt att minska användningen av plast. Genom smarta inköp bör staden ställa krav på att minska plastprodukter och -förpackningar i stadens verksamheter.

Vi vill utvidga tjänsten med den mobila återvinningscentralen och se över möjligheten att införa optisk källsortering eller motsvarande inom stadens avfallsbolag. Vi ska aktivt motarbeta nedskräpning och sopdumpning, bland annat genom att sätta upp fler, gärna smarta, papperskorgar och askkoppar.

För att ytterligare lyfta stadens arbete med miljö- och hållbarhetsfrågor kommer en särskild beredning under kommunstyrelsen att bildas med uppgift att följa, bereda och ta initiativ inom strategiska miljö- och hållbarhetsfrågor. Strategi för minskad klimatpåverkan, blåplanen och en stadsövergripande matpolicy är exempel på frågor som beredningen kommer att arbeta med.

Ett sammanhållet Solna där ingen hamnar i utanförskap

Solna är en av de kommuner som har lägst utanförskap och som är bäst på att hjälpa människor till egen försörjning. Alla människor växer när de kan försörja sig själva och forma sina egna liv. Att vara en del av ett sammanhang och bidra till samhället skapar sammanhållning och är grunden för ett hållbart samhälle.

Därför ska vi utveckla Solnamodellen, som är vårt främsta verktyg för att få människor i arbete. I dag har vi ett framgångsrikt arbete med invånare som söker försörjningsstöd, är långtidsarbetslösa eller nyanlända. Vi ska också kunna ta emot nya målgrupper, som exempelvis personer med funktionsnedsättningar, utefter de behov som finns och vara öppna för att hjälpa arbetsförmedlingen. Vuxenutbildningen ska fungera som ett stöd för att hjälpa arbetslösa tillbaka till arbete och ge dem möjlighet att ställa om under yrkeslivet.

Vi ska fortsatt ha ett gott företagsklimat som skapar jobb i kommunen. Stadens service till företagen ska präglas av hög servicenivå och handläggningstiderna ska vara så korta som möjligt. Vi vill utveckla företagslotsen och arbetet med att stödja nyföretagande samt utforma upphandlingar på ett sätt som gör det enklare för småföretag att delta. Vi ska också samverka med universiteten i Solnas närhet för att uppmuntra innovation och entreprenörskap.

Vi vill sträva efter att ge fler ungdomar sommarjobb genom staden. Samverkan med lokala arbetsgivare är en viktig förutsättning för att skapa fler chanser till sommarjobb. Vi vill också ställa krav på sommarjobb i de kommunala upphandlingar där det är lämpligt.

Solna ska ta ansvar för de flyktingar som anvisas hit genom att erbjuda språkundervisning, yrkesutbildning och andra verktyg som behövs för att de ska komma in i det svenska samhället. Samtidigt som de nyanlända har ett eget ansvar för att hitta jobb och bostad ska vi säkerställa att de får det stöd och den hjälp de behöver för att etablera sig, gärna i samverkan med civilsamhället och näringslivet.

Språket är nyckeln till integration. Därför ska språkundervisningen hålla hög kvalitet och kunna sättas in från dag ett för alla nyanlända som kommer till Solna. Genom samhällsorientering ska nyanlända även ges undervisning om värderingar, jämställdhet och sociala koder i Sverige.

Solna ska ha en stark socialtjänst som hjälper de solnabor som har det svårast. Insatser för att hjälpa personer som står långt från arbetsmarknaden måste ständigt utvecklas. Även personer med aktivt missbruk eller som är hemlösa måste ges ett bra individuellt stöd. Den befintliga missbruksvården och boendekedjan behöver svara upp mot de behov som finns och nya metoder som exempelvis *Bostad först* kan komma att prövas.

Vi ska samverka med andra kommuner inom det sociala arbetet, exempelvis kring hemlösa och EU-migranter. Vi är positivt inställda till samarbete med frivilligorganisationer som kan ge kompletterande stöd på andra villkor än vad socialtjänsten kan göra. Vi ska även fortsatt ge stöd genom den viktiga familjerådgivningen, där vi vill sänka tröskeln för medverkan

genom att göra första besöket avgiftsfritt. Staden ska aktivt arbeta för att informera nyblivna föräldrar om denna möjlighet.

Som arbetsgivare ska Solna föregå med gott exempel och vid rekrytering vara öppen för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Vårdserviceteam i äldreomsorgen är ett exempel på en bra möjlighet för nyanlända att snabbt komma i arbete, samtidigt som teamen underlättar för vårdens övriga medarbetare.

Personer som omfattas av LSS ska erbjudas en hög nivå av valfrihet med fokus på att skapa fler boendelösningar lokalt i Solna. Vi vill vidare på ett bättre sätt än i dag kunna anpassa nya LSS-lägenheter efter personliga önskemål. Inom staden ska vi också fortsatt erbjuda rådgivning för den som söker LSS. Kommunen har dessutom ett särskilt ansvar att erbjuda en meningsfull fritid för de personer som omfattas av LSS.

Kunskap och trygghet i Solnas skolor och barnomsorg

I Solnas skolor och förskolor ska alla barn och ungdomar kunna nå sin fulla potential. Därför vill vi stärka kunskapsuppdraget och det pedagogiska ledarskapet. Solna har tagit fram kunskapsstrategier för skolan och förskolan. Dessa bidrar till ökad kunskap och det är därför centralt att under mandatperioden fördjupa arbetet med dessa strategier i alla verksamheter.

Solnas föräldrar och barn ska ha stor valfrihet inom skola och barnomsorg genom olika huvudmän och ett varierat utbud av skolstorlekar och -inriktningar. För att främja valfriheten ska vi under mandatperioden se över om Solna ska införa aktivt skolval till grundskolan och om kösystemet till förskolan och annan barnomsorg behöver förenklas och bli mer transparent.

Ett gott bemötande ska känneteckna alla stadens skolor och förskolor. Ordning och reda ska upprätthållas och arbetet för att motverka mobbning, kränkande behandling och diskriminering ska stärkas. Jämställdhet mellan könen ska genomsyra all verksamhet och staden ska aktivt jobba med ett jämställdhetsperspektiv. I Solnas skolor ska tydliga ordningsregler gälla och elever som förstör skolmiljön ska vara delaktiga i att återställa skadan de orsakat.

För att värna om en hög kvalitet i skolan, förskolan och fritidshemmen behöver Solna attrahera bra lärare och pedagoger genom konkurrenskraftiga löner och en god arbetsmiljö. Solna ska sträva efter att anställa lärare med legitimation och behörighet i de ämnen de undervisar i. Alla lärare ska ha möjlighet till pedagogisk och professionell utveckling och den administrativa bördan ska minska, så att lärarna kan prioritera mer tid med barnen.

Vi ska säkerställa att barn med särskilda behov får det stöd de har rätt till. Därför ska behovet av stödjande funktioner inom elevhälsan, som exempelvis specialpedagoger, kuratorer och skolsköterskor, ses över. Skolpengens utformning ska löpande ses över och elever med störst behov ska få ett bättre stöd. Vi ska även motverka psykisk ohälsa genom god samverkan med Region Stockholm.

Det finns många barn i Solna med flera modersmål eller andra modersmål än svenska. För att främja deras kunskapsutveckling i alla ämnen ska Solna erbjuda högkvalitativ modersmålsundervisning.

Skolan har fått ett nytt förstärkt ansvar för fritidshemmets verksamhet. Den ska bedrivas med en hög kvalitet, främja lärande och erbjuda bra öppettider i ändamålsenliga lokaler. Det ska finnas goda möjligheter att med personalstöd göra läxor inom stadens verksamheter. Inom grundskolan ska läsinläring vara i fokus och elever som inte klarar målen ska fortsatt erbjudas sommarskola.

Skolan ska samverka med näringslivet för att tidigt stimulera entreprenörsanda och skapa förståelse för arbetslivet som väntar. Därför är vi positiva till ett nära samarbete med företag, exempelvis vad gäller ungt entreprenörskap, studiebesök, föreläsningar, läxhjälp eller praktik.

Fritidsverksamhetens huvuduppdrag ska vara att genom förebyggande och främjande aktiviteter stödja Solnas unga till framtida studier eller arbete. Det innebär dels samarbete inom staden, dels mellan staden och föreningsliv, näringsliv och civilsamhälle. För att bättre nå alla barn och unga solnabor som behöver stöd ska samarbetet mellan skola och kommunens öppna fritidsverksamhet stärkas.

På ett liknande sätt kan skolan samverka med civilsamhället för att stärka vuxennärvaron och upptäcka om barn och unga far illa. Verksamheter med seniorföreningar som närvarar med en "klassmormor" eller liknande är ett positivt exempel på hur man kan uppmuntra möten över generationsgränserna.

Under mandatperioden ska vi i förskolan kontinuerligt minska barngruppernas storlek med utgångspunkt i Skolverkets riktmärke och verksamhetens förutsättningar. Stadens riktlinjer för en typförskola underlättar för staden att minska barngrupperna när nya förskolor byggs och gamla renoveras. Under år 2019 ska en handlingsplan tas fram för att minska barngruppernas storlek, inklusive behovet av finansiering för detta. Särskilt viktigt är det att jobba med gruppstorleken i småbarnsgrupperna för att beakta de minsta barnens anknytningsprocess och ge barnen tid att bli trygga.

Öppna förskolor ska erbjuda stöd och gemenskap till föräldrar under barnens viktiga hemmatid och vara pedagogiskt utvecklande för barnen. Vi vill att Solna ska erbjuda ett bra utbud av öppna förskolor i olika stadsdelar för såväl yngre som äldre barn. Barnomsorg i hemmiljö, pedagogisk omsorg, ska också fortsatt finnas som alternativ för Solnas småbarnsföräldrar. Den pedagogiska omsorgen ska ha rimliga villkor och Solna bör tillhandahålla bra information om verksamheten.

Staden ska säkerställa att nya skolor och förskolor etableras i en takt som möter en växande befolkning. En bra planering av skolor ska finnas så att Solnas barn får långsiktiga och permanenta lösningar för sin skolgång. Vi kommer att bygga en ny skola i Huvudsta och öppna ett nytt högstadium i norra Solna. När skolor och förskolor byggs ut ska skolvägarna vara trygga, varför arbetet med att genomföra befintlig plan för säkra skolvägar ska fortsätta.

Arbetet med att renovera Solnas förskole- och skollokaler ska fortsätta. Staden ska arbeta för en grön och stimulerande utemiljö vid förskolor och skolor och uppmuntra till organiserad fysisk aktivitet i skolan varje dag. Riktlinjer ska tas fram för hur förskolegårdar bör utformas, samtidigt som staden jobbar med att rusta upp utemiljöerna på sina förskolor och skolor.

Värdig omsorg för Solnas äldre

Solna ska ha en äldreomsorg man kan lita på. Den ska vara av god kvalitet och präglas av valfrihet och delaktighet. Den som är i behov av omsorg ska alltid bemötas med värdighet, omtanke och respekt.

En viktig del i självbestämmandet är att kunna välja och välja bort utförare inom både hemtjänst och äldreomsorg. En stor grad av valfrihet ställer också krav på ordning och reda i uppföljningen. Solna ska därför sträva efter att ligga långt fram ifråga om att följa upp kvaliteten i äldreomsorgen. Genom att utveckla de öppna kvalitetsjämförelserna blir det lättare att hitta och att jämföra utförare på hemsidan. Vi vill erbjuda profilboenden med inriktningar som exempelvis djur, mat och kultur och även fortsätta erbjuda parboende.

Solna kommer att behöva nya boendeformer för äldre och vi ska vidareutveckla såväl trygghetsboenden som seniorboenden i staden. Vi ser att det behövs ett helt nytt äldreboende, helst i norra Solna. Det ska vara tryggt att åldras i Solna. En del i tryggheten är att stadens äldre ska känna sig trygga med att få plats på ett äldreboende eller annat anpassat boende såsom ett trygghetsboende. Därför ska staden under mandatperioden utreda möjligheten och behovet av att införa en äldreboendegaranti.

De som önskar att bo kvar hemma ska ges ett så bra stöd som möjligt. Efter en lagändring nyligen är det nu möjligt att erbjuda hemtjänstinsatser utan föregående biståndsprövning, vilket är något vi är positiva till. Formerna för ett införande ska utredas. Det är ytterligare en reform som sätter människan före systemet. Vi vill också dels se över hur vi kan stärka och individanpassa stödet till anhöriga som vårdar sina närstående, dels att Solna tar över hemsjukvården från landstinget, vilket möjliggör närmare omvårdnad för den enskilda och färre hembesök av en rad olika personer.

Vi vill sträva efter att ta vara på teknikens möjligheter för en tryggare, mer aktiv och delaktig äldreomsorg. Tekniklösningar ska framförallt leda till förbättringar för dem som använder dem. Teknik kan inte ersätta mänsklig närvaro, men kan frigöra tid för personal att ha mer socialt umgänge med de äldre. Alla Solnas boenden ska ha tillgång till trådlöst internet, till exempel i form av Wi-Fi, så att äldre enklare kan hålla kontakt med sina nära och kära.

Vi vill permanenta stadens arbete med hemtagningsteam, där äldre patienter med stor oro får särskild hjälp vid hemgång från sjukhuset. Det innebär att personal är med från det att hemgången planeras, följer med hem, ordnar mat och läkemedel för de första dagarna. Resultaten av de här insatserna är positiva. Det är därför en möjlighet att förbättra omsorgen och ge en trygg hemgång efter en sjukhusvistelse.

Omsorg handlar också om att arbeta förebyggande med äldres hälsa och att motverka ensamhet. Därför ska vi fortsatt utveckla seniorträffar och uppsökande verksamhet, gärna med fokus på äldres hälsa och på främjandet av generationsöverskridande möten. Här spelar civilsamhället och föreningslivet en viktig roll. Precis som i dag anser vi att fler seniorträffar ska få bedrivas av ideella organisationer där staden ska ha en stödjande roll. Staden ska arbeta aktivt för att äldre solnabor oftare får komma ut på promenader, cykelturer eller andra hälsofrämjande aktiviteter.

Solna – en stad för kultur, fritid och idrott

Solna ska vara en stad som arbetar brett med att utveckla kultur-, fritids- och idrottsutbudet för solnaborna. För att ta tillvara civilsamhället ska arbetet ske i samverkan med föreningar, stora som små.

Verksamheterna ska i huvudsak inriktas på barn och ungdomar och bedrivs på ett jämlikt och jämställt sätt. Solna ska tillsammans med föreningarna arbeta för en hållbar idrott, där föreningarna involveras i såväl miljöarbetet som med att säkerställa att breddidrotten värnas.

I ett Solna som växer måste vi prioritera att ta hand om våra idrottsanläggningar som kräver renoveringar, underhåll och upprustning. Idrotts- och ridanläggningar behöver investeringar för att kunna fungera på ett bra sätt även framöver. Stadens anläggningar måste vara miljömässigt hållbara.

Samtidigt kommer mycket att hända på området, eftersom staden har både en ny simhall och en helt ny idrottsanläggning i norra Solna med flera fotbollsplaner på gång. Eftersom efterfrågan på inomhushallar är stor ska det vid nybyggnation av skolor byggas fullstora idrottshallar i anslutning till dessa. På längre sikt ska staden även se över möjligheten att utveckla idrottsutbudet kring Skytteholm i samband med att området exploateras. Exempelvis skulle ett Idrottens hus kunna utvecklas i anslutning till Solnahallen.

Även mindre satsningar kan stärka utbudet. Under mandatperioden vill vi inrätta ett "sportotek" i samarbete med föreningslivet, där man kan låna begagnad idrottsutrustning med syftet att underlätta för fler barn att idrotta. Det innebär också ett hållbart förhållningssätt genom återbruk av idrottsutrustning.

Möjligheterna att använda ungdomsdialog när staden utvecklar sitt utbud bör ses över i syfte att engagera fler att ta ställning till hur vi ska utveckla våra anläggningar.

I Solna är avstånden korta, vilket skapar goda förutsättningar för aktiviteter nära barnens hem. Det gör vardagen enklare för både barn och föräldrar. Genom att arbeta med säkra vägar till träning och aktiviteter blir barnen mer självständiga samtidigt som det bidrar till ökad vardagsmotion.

Våra verksamheter bör också utvecklas i samverkan över kommungränserna. Nya investeringar ska prövas mot vad andra kommuner erbjuder, så att Solnas utbud också passar in regionalt. Ersättningsystem bör finnas för alla verksamheter inom kultur och fritid på ett sätt som uppmuntrar utbyte och samverkan mellan kommuner, samtidigt som det ökar solnabornas valfrihet.

Stadens lokaler behöver utnyttjas bättre för kultur och fritid. Det sker exempelvis genom att öppna skolorna för föreningslivet och införa ett mer användarvänligt bokningssystem för stadens lokaler.

Solnas bibliotek ska nå ut till så många barn och ungdomar som möjligt och satsa på aktiviteter som uppmuntrar till läslust. Staden bör se över hur närvaron kan öka i stadsdelarna på olika sätt – exempelvis genom popup-bibliotek, barnbibliotek, samverkan med skolbibliotek eller någon form av bokbuss. Biblioteket ska även fortsatt samverka med övriga verksamheter i staden för att stärka sin roll som en viktig mötesplats.

Vi vill hitta nya sätt att lyfta breddkulturen och arbeta för att kulturskolan ska vara så närvarande som möjligt i alla stadsdelar. Fler ska kunna ta del av kulturskolans utbud och vi vill bland annat tillskapa en kulturscen samt realisera kulturintroduktion för alla barn.

Vår kulturevenemangsverksamhet är viktig för att staden ska upplevas attraktiv och erbjuda kulturella upplevelser. Denna verksamhet med exempelvis firande av valborgsmässoafton och nationaldagen ska bibehållas och utvecklas i takt med en ökande befolkning och växande besöksnäring.

Staden har genom en lång följd av år etablerat stipendier på kulturområdet. Dessa ska utvecklas så att de får större uppmärksamhet och i större utsträckning upplevs som ett erkännande för prestationer, bland annat inom kulturskolans verksamhet.

Vi vill uppmuntra och uppföra mer utomhuskonst och Solnas kulturarv ska synliggöras genom kulturskyltar. Utomhuskonst ska bidra till en trivsamt stadsmiljö och till ökad trygghet. Ljusdesign kan bidra med belysning på lämpliga platser och vi ser gärna fler muralmålningar. Stadens egna verksamheter inom kulturområdet ska användas för att uppmuntra och stimulera konsten och där det är möjligt erbjuda ytor för utställning eller ateljé.

Solnas naturområden är bra platser för såväl motion som rekreation och stadens närhet till vatten ska utnyttjas bättre genom att om möjligt anlägga en badplats i Brunnsviken. Vi vill utveckla Solnas friluftsområden och ordna fler elljusspår. Initiativ som att lägga ut konstsnöspår kring stadens isar ska fortsätta när det är praktiskt möjligt och fler utegym ska uppmuntra till mer motion.

Stadens fritidsutbud för äldre ungdomar ska utvecklas. I det arbetet måste staden se över hur verksamheten kan nå ut i alla stadsdelar på ett bra sätt, exempelvis i Bagartorp och Hagalund. Möjligheten att låta föreningar verka i Solna vara med och bedriva fritidsverksamhet ska också ses över.

Överjärva gård bör utvecklas till ett attraktivt besöksmål och till en mötesplats med fokus på miljöfrågor. Vi kommer att driva ett utvecklingsarbete under mandatperioden för att lyfta området i syfte att bättre ta vara på den kulturhistoriska miljön och närheten till Igelbäckens naturreservat. Vi värnar Solna Naturskola på Överjärva gård, som är en viktig verksamhet för alla Solnas skolbarn.

En urban och levande stadsmiljö

Solna ska vara en levande stad med trivsamma boendemiljöer där vi tar tillvara grönområden. Stadsplaneringen ska syfta till en stad som är ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbar.

Vi ska bygga en stad som präglas av blandade boendeformer, arbetsplatser, kommunal service samt närhet till parker och grönområden. I planarbetet ska trygghetsfrågor och social hållbarhet finnas med och hänsyn ska tas till framtida klimatförändringar med utgångspunkt i stadens kommande klimatstrategi.

När vi bygger ut staden ska vi planera för kommunal service, grönområden och infrastruktur inklusive gång- och cykelvägar på ett tidigt stadium. Det ska finnas en plan för hur Solnas stadsdelar försörjs med samhällsservice, särskilt med fokus på skola och förskola. Vi ska även se till att arbetet genomförs av ett tillgänglighetsperspektiv.

Vi vill att fler ska få möjlighet att bo i Solna och vi är en av de kommuner som bygger mest i bostadsbristens Sverige. Signalisten ska ges möjlighet att bygga fler hyresrätter i den takt som bolaget mäktar med de kommande åren. Därför vill vi genom ett nära samarbete mellan Solna stad och Signalisten verka för att fler hyresrätter byggs.

Olika boendeformer ska erbjudas i våra stadsdelar där vi gärna ser att det byggs såväl hyresrätter som ägarlägenheter, småhus och bostadsrätter. Kommunen ska också välkomna att fler privata fastighetsbolag bygger hyresrätter i Solna och underlätta för att fler aktörer får vara med och utveckla Solna.

Genom en ny beredning under kommunstyrelsen kommer arbetet med mark- och exploateringsfrågorna i Solna att utvecklas. Vi ser gärna att man bestämmer inriktning på större projekt så tidigt som möjligt i exploateringsprocessen och att staden använder sig av en aktiv och strategisk markpolitik.

Där det är lämpligt vill vi börja använda markanvisningstävlingar. Vi ska se över hur medborgarna kan få bättre insyn och delaktighet i stadsutvecklingsprocessen. Exempelvis vill vi bli bättre på att använda illustrationer och webbtjänster för att ge medborgarna mer insyn, gärna i samverkan med de privata aktörer som är med i stadsutvecklingen.

Stadens fastigheter måste förvaltas långsiktigt och vi behöver ta ansvar för att underhålla dem på ett aktivt och ekonomiskt hållbart sätt. När vi bygger nytt och reoverar ska byggnaderna också miljöklassas. Den nyinrättade beredningen under kommunstyrelsen för exploatering och fastigheter kommer att stärka den strategiska lokalplaneringen och löpande se över att lokaler används efter de behov som finns.

Stadens parker behöver rustas och vi ska särskilt vårda stadens lekplatser så att de är välskötta, kreativa och stimulerande för barnen. Det övergripande arbetet med stadsmiljön ska präglas av tydliga krav och effektiv uppföljning gentemot entreprenörer som arbetar med den.

Staden ska även byggas på ett estetiskt tilltalande sätt och ett nytt stadsövergripande program för arkitektoniska principer ska tas fram. Vi vill omvandla stora vägar som exempelvis Solnavägen, Enköpingsvägen, Storgatan och Armégatan till stadsgator. Trivseln i stadsmiljön ska stärkas där platser som torget i Västra skogen bör utvecklas. Entréerna till Solna ska fräschas upp, till exempel vid Råsta strandväg.

Solna ska jobba aktivt med att stärka kollektivtrafiken. Vi ska säkerställa utbyggnaden av gula linjens tunnelbana och fortsatt verka för att den och tvärbanan förlängs. Busstrafiken behöver stärkas i Solna, gärna med fler stombussar genom centrala Solna och förbättrad busstrafik i Järvastaden. Vi kommer att driva på för ökad turtäthet i pendeltågsnätet, så att Solna på längre sikt ska kunna få en pendeltågsstation i Huvudsta. Vi vill också utveckla Solna station till en attraktiv knutpunkt som möjliggör smidiga byten mellan olika trafikslag och bidrar till en tryggare och snyggare stadsbild kring stationsområdet.

I en tät och växande stad som Solna måste frågor om framkomlighet prioriteras. En trafikplan för stadens gång-, cykel-, bil- och kollektivtrafik samt varustransporter ska därför tas fram. Denna ska se över möjligheten att utveckla låncykelsystem och andra delningstjänster samt anlägga fler buskörvägar. Vi vill även se en utveckling av ny teknik som främjar bättre miljö i trafiken och se till att alla stadens transporter är hållbara. Vi ska jobba vidare efter ett särskilt uppdrag kring laddstolpar och uppmuntra utbyggnaden och tillgängliggörandet av fler. Genomförandet av Solnas cykelplan ska ges hög prioritet under mandatperioden.

Vi ska förbättra samordningen och informationen vid trafikstörande arbeten för att främja framkomligheten för alla trafikslag. Vi ska justera parkeringssystemet för bättre tillgänglighet och trafiksäkerhet.

Ett tryggt Solna

Solna ska vara en trygg plats för alla som bor och verkar här. Med trygghet följer tillit till våra medmänniskor i staden. Genom ett förebyggande arbete med fler i jobb, en stark socialtjänst och fler människor, som blir delaktiga i samhället motverkar vi otrygghet längre fram.

Vi kommer under mandatperioden att stärka stadens trygghetsarbete, bland annat genom att anställa en trygghetsamordnare och utveckla det förebyggande arbetet i samverkan med civilsamhället och näringslivet. Det är viktigt med vuxennärvaro i miljöer där ungdomar vistas kvällstid. Såväl nattvandrarföreningar som grannsamverkan och grannstödsbil är exempel på insatser i det civila samhället som bidrar till en tryggare stad och som kommunen ska stödja.

Staden har stärkt det preventiva arbetet genom en strategi mot våldsbejakande extremism som implementeras under mandatperioden. Vi kommer också att stärka arbetet mot hedersförtryck och -våld samt ta fram en stadsövergripande plan för att motverka våld i nära relationer.

I Solna ska brottsoffer få bästa möjliga stöd och det är brottsoffret som ska stå i centrum. Detta gäller särskilt unga brottsoffer. Vi vill öka samarbetet med kvinnojourer och se till att de har de resurser som krävs för att ge stöd till de kvinnor som far illa samt fortsätta att utveckla samarbetet med polisen när det gäller våld i nära relationer. Även män drabbas av våld i nära relationer och vi ser därför också positivt på mansjourers arbete.

Den som rör sig i Solna ska kunna känna sig trygg. Skadegörelse i form av klotter ska snabbt tas bort och andra otrygghetsskapande faktorer åtgärdas. Vi vill även förbättra belysningen i staden som kan användas för att skapa både trygghet och trivsel. Exempelvis kan ljusdesign användas för att installera fasadbelysning, belysa träd samt viadukter och andra passager i syfte att göra staden mer trivsam och överskådlig. I syfte att spara energi vill vi även använda rörelsestyrd belysning där det är lämpligt.

För att beivra brottslighet ska fler övervakningskameror sättas upp på de platser där staden och polisen finner det motiverat. Behovet av nya kameror ska dock alltid vägas mot individens rätt till integritet. Att säkra den allmänna tryggheten utomhus är i huvudsak polisens uppgift. Om behov uppstår ska dock staden snabbt kunna anlita ordningsvakter som bevakar särskilt brottsutsatta eller otrygga platser. Det är i synnerhet angeläget att Solna i samverkan med arrangörer motverkar otrygghet och vandalism vid större evenemang.

För att Solna fortsatt ska vara en trygg stad krävs god samverkan med polis, civilsamhälle, näringsliv, fastighetsägare och andra viktiga aktörer i det brottsförebyggande arbetet. Vi vill prova samverkan genom så kallade BID:s – Business Improvement Districts – där varje aktör i ett område tar aktivt ansvar för att skapa lokala förbättringar. Det kan handla om att hålla området rent, tryggt och snyggt, men också om investeringar i den fysiska miljön.

För att skapa en trygg stadsmiljö krävs det att stadens områden planeras på ett bra sätt – också ur ett trygghetsperspektiv. Vi ska göra rätt från början och göra medvetna val i

byggprojekten så att tryggheten finns med som en aspekt lika naturligt som miljö- och hållbarhetsfrågorna.

Pehr Granfalk (M)

Marianne Damström Gereben (L)

Bernhard Huber (MP)

Magnus Persson (C)

Samuel Klippfalk (KD)